

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

KERESZTÉNY, NEMZETI, POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak: helyben negyedévre
Videkre és Németországba
Külföldre egy évre 4 dollár

P 150
P 220

Megjelenik minden vasárnap reggel

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Rónai Frigyes
Köszeg, Várkör 39. Telefon: 23 szám

Hirdetések ára millimétersoronként 8 fillér
Szöveggközötti reklámhír sora 30 fillér
Nyílttér sora 40 f. — Hirdetések előre fizetendőek

Lovasok

jöttek: kemény, napégette arcu legények, szemükben a délibábos pusztá „hajrája”... És megálltak itt a Kék Duna, Szőke Tisza partján. Szép volt az ország: de forró vérük vitte őket, patkócsattogtatóisáiktól keresztet hanyt a Nyugat... Aztán a vér, vas és arany tobzódó mámorában jött a hivatott vezér, aki felismerte a helyzetet. De harcos lelke nem tudott teljesen szakítani a kemény multtal. Öntudatlan-akaratlan mindig vágyódott a puszták mithosza után... — Fia azonban már teljesen tisztán látta maga előtt a feladatot: népének, ha nem akar a hunok, avarok tragikus sorsára jutni, tel kell hagyni a pogány idők minden vadságával és gógós elszigeteltségével: a magyarság jövőjét csak a krisztusi eszme emberbarátsága, emberszeretete és alázatos hite mentheti meg... És megkezdődött a nagy munka: hajrás lovasrohamokban, vérben, vasban edződött pusztai nép kemény lelkét át kellett itatni Krisztus alázatosságával. Nem ment könnyen. Néha-néha feldübörgött a pogány vulkán: villogó szemű, fanatikus lovasok csörtettek elő a nádasokból, az Új Isten ellen... De az Első Szent Király már erős kézzel vigyázott az érlő vetésre: aki fegyverrel támadott, legyverrel veszett el, a nagy munkát már nem lehetett feltartóztatni... A szentistváni indulás bátorsága és öntudatos hite a későbbi századok viharaiiban is végig kísérte a magyarságot. — A „sohasem porladó kezű király” Jobbja állandóan olt pihent a kormányrudon és akármilyen vadul cibálták a vitorlákat az eszme-orkánok, a Szent Kéz biztosan vezetett a megkezdett úton... Kilencszáz esztendeje, hogy a puszták magáratálalt lovasnépe öntudatosan menetel együtt Krisztussal és ma a Nagy Király ünnepén életének talán egyik legnehezebb pillanatát élő magyarság, a mult példáiból tisztán láthatja: ez volt a helyes út és a jövő századok útiránya sem lehet más.

Megkezdte körúlját a falvakban Kovács Sándor a kerület országgyűlési képviselője

Kovács Sándor püspöki tanácsos, a községi kerület országgyűlési képviselője mult vasárnap kerületében járt és három községben tartott beszámoló beszédet. Nagygyencs, Perénye és Gyöngyöspáti községek választópolgárai előtt ismertette a politikai helyzetet.

Herold József plébános megnyitó szavai után az emelvényre lépő papképviselőt Hosszu Mancsi virágcsokorral üdvözölte. Ezután Kovács Sándor részletesen ismertette a politikai helyzetet. Megrajzolta Imrédy Béla miniszterelnök arcképét, rámutatott emberi nagyságára. Kiemelte, hogy a miniszterelnök az eucharisztikus világkongresszus idején tanúsított viselkedésével az egész világ becsülését kivívta. Az ilyen emberrel szemben csak bizalommal lehet viselkedni. Hosszu évtizedeken át hiába vártunk ilyen miniszterelnökre — mondotta a szónok. Az országot nem a politikai pártok, hanem a tisztességes, becsületes politikusok fogják megmenteni. És ha ezekről beszélünk, akkor az első vonalban kell említeni Imrédy miniszterelnök nevét. Ne féljen senki az imádkozó politikustól, akiknek lelkére egész súlyával nehezedik az Istennek való felelősség tudata.

A nyilas mozgalomról szólva kijelentette, hogy fájdalmas érzés, hogy a divatos eszmeáramlatok előtt nem lehet sorompókat állítani és

Köszeg a magyar irodalomban.

Irta és rádióban felolvasta: Bognár Gyula

Hazánk dunántúli vidékén a tájak sokfélesége mellett első sorban a városok mindegyikének sajátos arculata és kultúrája tölt el csodálattal bennünket. Trianoni szegénységünkben valóságos a Felvidék és Erdély szerepét játssza ez a szép országgrész. A két ősi királyváros: Székesfehérvár és Esztergom, az ezeréves Pécs és Veszprém, a százados patinájú, de az új időkkel is lépést tartó Győr, igazi városi kultúrát képviselnek. A nyugati végeken Sopron, Szombathely és Köszeg áll őrt. Sopron a leghűségesebb magyar város címére tette magát érdemessé, s akik a képes beszédet szeretik, Szombathelyt Nyugat Királynőjének, Köszegét pedig Nyugat Királykisasszonyának nevezik.

Az Alpok tövében, gyönyörű vidéken fekvő Köszegre annál inkább is illik a királykisasszony elnevezés, mert sorsa valahogyan sok rokonságot mutat a magyar mesék királykisasszonyának sorsával. Meséink királyleányát a hétfejű sárkány rabolja el, s az erős, vitéz és bátor ifjú szabadítja meg. Köszeg városát az

hogy az éhező magyar tömegeket az illetékes tényezők tekintete nem akarta észrevenni. Ahol nincs orvos, ott a kuruzslók tömege arathat. Tesék elsősorban a nyomorgó milliók nélkülözésének megszüntetéséről gondoskodni, s akkor minden illetéktelen törekvés talaját veszíti.

A magyar nem forradalmi faj. A lelki békeségen túl nem óhajt mást, mint tiszta lakást, jó gunyát, gondos feleséget, mosolygó gyermeket.

Beszéde további során rámutatott azokra a messze kiható reformokra, amelyeket az Imrédy-kormány mostani minisztertanácsain megoldásra előkészítettek. Felhívta a választópolgárságot, hogy bízzék a miniszterelnökben, aki a bajok ismeretében egész szívvel és minden akaratával segíteni igyekszik a helyzetet. Herold plébános köszönte meg a képviselőnek a beszédet és a község bizalmáról biztosította Kovács Sándort.

Perényében délután fél 3 órakor volt a beszámoló, ahol szintén lelkes ülnepelésben részesítették a kerület képviselőjét.

Gyöngyöspátiiban 4 órakor kezdődött a gyűlés. Gyarmati Tibike kedveskedett a képviselőnek virágcsokorral, aki itt is Imrédy miniszterelnök férfiúi egyéniségét, politikai érdemeit és törekvéseit ismertette. A gyűlés után az új templomot tekintették meg, ahol büzgön imádkoztak, hogy a magyarok Istene segítse meg ezt az árva népet.

Kovács Sándor a mai nap folyamán is több községbe ellátogat. Köszegre a jövő hónap közepe táján jön és tart programbeszédet.

Árpádok és vegyesházbeli királyok uralkodása alatt többbizben ellenséges erők szakították el Magyarországtól, majd később több mint másfél évszázadot osztrák zálogban töltött, de a magyar erő, vitézség és bátorság mindig megmentette, s a sokat szenvedett királyleány végül is visszakerült Szent István palástja alá. A világháború befejezése ismét nehéz helyzet elé állította, mert környékét teljesen elveszítve, életheletőségei meglehetősen szűk térre szorultak. Köszegnek, a legnagyobb magyar városnak a sorsa annál inkább is szomorúsággal tölt el bennünket, mert az anyagi élet lehetőségeinek megfogyatkozása legtöbbször a kultúra hanyatlását is maga után vonja. Ez pedig nagy veszteség lenne, nemcsak Köszeg és környéke, hanem az egész magyarság számára is. Köszeg olyan régi kultúrterületen fekszik, századok óta olyan nagy jelentősége van a művészetekben és az irodalomban, hogy további virágzása és fejlődése az egész magyar kultúra érdeke.

S ha most Köszeg irodalmi kultúrájával akarunk foglalkozni, arra a közhelynek tekinthető igazságra kell hivatkoznunk, hogy a magyar irodalom legjellemzőbb sajátága az

Nagygyencs csapatának kitűnő szereplése a lövészesegyesület versenyén

Szeptember 25-én újabb nagyszabású versenyt rendez az egyesület.

A Községi Polgári Lövészesegyesület mult vasárnap tartotta meghívásos kispuska lövészversenyét. A várakozáson felül érkezett résztvevők igen nívós versenyt küzdöttek, amit az eredmények is mutatnak. A verseny részletes eredményei a következők:

A csapatversenyt Nagygyencs híres „bomba-csapata” nyerte 636 egységgel (Perlaki I., Perlaki II., Perlaki III., Perlaki IV. és Gáspár); 2. helyen Köszeg végzett 623 egységgel (Boda, Sirhuber, Tarnai, Tefler, Várszegi); 3. Szombathely 609 egységgel (Gál, Németh, Sallér, Szereday, Zentay); 4. Kámon 599 egységgel; 5. Zalaegerszeg 593 egységgel.

Az egyéni versenyben a legjobb eredményt a pápai Kelemen Ferenc 138 egységgel lőtte, de miután az előírt 15 perc időt jóval túlhaladta, diszkvalifikálni kellett. A verseny győztese: Máttyássy Andor, Zalaegerszeg 135 pont, 2. Perlaki Ernő 132 Nagygyencs, 3. Sívári István 132 Kámon, 4. Sallér Ignác 131 Szombathely, 5. Tarnai Vilmos 130 Köszeg, 6. Perlaki József 130 Nagygyencs, 7. Perlaki Ferenc 129 Nagygyencs, 8. Varga Ferenc 128 Köszeg, 9. Várszegi Hellmuth 128 Köszeg, 10. Perlaki Rezső 128 Nagygyencs,

erős nemzeti jelleg, amely ezt az eredetileg gyönyörködtetésre szánt művészetet nemzetvédő és nemzetfenntartó erővel ruházta fel. A magyar kultúra századok viharaiiban sokszor voltaképpen irodalmi kultúrából állott. Ebből a szemszögből kell néznünk tehát a jelenségeket akkor is, amikor Köszeg városának a magyar irodalomban való szerepét kezdjük vizsgálni.

Sorakoztassuk fel tehát azokat az írókat, akik Köszegen születtek, éltek, működtek, vagy ott jártak iskolába. Keressük fel műveiknek azokat a részeit, amelyek Köszeggel foglalkoznak; próbáljunk arra a kérdésre felelni, mit adott költészetüknek Köszeg és vajjon más lett volna-e költészetük, ha a Köszegen eltöltött idő hiányozna életükből?

A XVIII. század kiváló költőjét, Faludi Ferencet, nemcsak Köszeghez, hanem általában Vas megyéhez is erős szálak fűzik. Faludi 1704-ben született a vas megyei Nemetújváron, Köszegen járt a jezsuiták gimnáziumába, s ifjan lépett be a szerzetes rendbe. A községi Bencés-gimnáziumban ma is őrzik azt a fő névkönyvet, amelyben az ifjú Faludi Ferenc nevét is megtaláljuk. Jezsuita

